

Novela zákona o daních z příjmů a jiných zákonů

■ Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů

Poslanecká sněmovna schválila dne 21.8.2007 zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů, jehož součástí je mimo jiné novela zákona o daních z příjmů a jiných zákonů. Zákon byl předložen Senátu ke schválení, a pokud jej Senát schválí a prezident podepíše, nabude účinnosti k 1. lednu 2008. K hlavním změnám dochází v následujících oblastech.

■ Daň z příjmu fyzických osob

- Sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15 % pro rok 2008 a 12,5 % od 1.1.2009.
- Superhrubá mzda – do základu daně z příjmů ze závislé činnosti se bude zahrnovat pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které je povinen hradit zaměstnavatel a základ daně se nebude snižovat o pojistné, které je povinen platit zaměstnanec.
- Slevy na dani – na poplatníka činí od 1.1.2008 sleva 24 840 Kč, o rok později klesne na 16 560 Kč. Stejná sleva platí i na druhého z manželů bez příjmu. Sleva na dítě dosáhne příští rok 10 680 Kč, v roce 2009 to bude 10 200 Kč. Sleva na studujícího bude v obou následujících letech stejná – 4 020 Kč.
- Výše paušálních výdajů pro stanovení základu daně z příjmů fyzických osob z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti se nemění. Je však doplněno, že pokud uplatní poplatník výdaje procentem z příjmu, pak jsou tyto výdaje již všemi výdaji. To znamená, že obdobně jako u příjmů ze závislé činnosti již nebude možné odečíst zaplacené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.
- Dochází ke zrušení společného zdanění manželů.
- Ruší se minimální základ daně, který byl v současnosti zakotven pro příjmy z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti.
- Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů při splnění podmínky držby cenných papírů nejméně po dobu 6 měsíců, bude nadále platit pouze pro příjmy z prodeje investičních cenných papírů a cenných papírů kolektivního investování, a to jen pokud prodávající neměl podíl (přímý nebo nepřímý) na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti převyšující 5 % v době 24 měsíců před prodejem. Příjem z prodeje ostatních cenných papírů bude osvobozen pouze, pokud doba mezi prodejem cenných papírů a jejich nabytím přesáhla dobu 5 let. Podle přechodných ustanovení nebudou novelou dotčeny cenné papíry nabyté do konce roku 2007.
- Od daně z příjmů fyzických osob budou osvobozeny příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem a příspěvky zaměstnavatele na soukromé životní pojištění v úhrnu maximálně do výše 24 000 Kč ročně od téhož zaměstnavatele.
- Od daně z příjmů fyzických osob bude osvobozeno přechodné ubytování poskytnuté zaměstnavatelem nepeněžní formou pouze do výše 3.500 Kč měsíčně.

■ Daň z příjmu právnických osob

- Od 1.1.2008 bude sazba daně ve výši 21%. O rok později se sazba sníží na 20 %, na začátku roku 2010 bude činit 19 %.
- Zpřísňují se pravidla tzv. nízké kapitalizace, tzn. daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček. Nízká kapitalizace se nově bude vztahovat kromě úroků i na související náklady včetně nákladů na zajištění, zpracování úvěrů, poplatků za záruky (dále jen „finanční výdaje“), a to i v případě úvěrů a půjček od nespřízněných osob. Finanční výdaje budou daňově neuznatelné, pokud :
 - finanční výdaje přesáhnou v úhrnu za zdaňovací období částku zjištěnou jako násobek jednotné úrokové míry zvýšené o čtyři procentní body a průměrného stavu úvěrů a půjček v průběhu zdaňovacího období;
 - finanční výdaje plynou z úvěrů a půjček, které jsou podřízeny ostatním závazkům poplatníka;
 - finanční výdaje plynou z úvěrů a půjček, kde jsou úrok nebo výnos nebo jejich splatnost zcela nebo zčásti odvozovány od výsledku hospodaření (zisku) poplatníka;

NEWS číslo 4/2007

- úhrn úvěrů a půjček v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje šestnásobek výše vlastního kapitálu (od roku 2009 čtyřnásobek);
- úhrn úvěrů a půjček od poskytnutých od spojených osob nebo zajištěných spojenými osobami přesahuje v průběhu zdaňovacího období dvojnásobek výše vlastního kapitálu (u bank nebo pojišťoven trojnásobek výše vlastního kapitálu).

Každá z podmínek nízké kapitalizace se posuzuje samostatně. Pravidlo nízké kapitalizace se nebude vztahovat na finanční výdaje účtované od nespojených osob nepřesahující částku 1 mil. Kč ve zdaňovacím období.

Dle přechodného ustanovení se nová pravidla uplatní poprvé na finanční výdaje hrazené na základě smluv uzavřených po 1. lednu 2008 a hrazené na základě dodatků, kterými se mění výše půjčky, úvěru, úroku, uzavřených po 1. lednu 2008. Od 1. ledna 2010 se nová pravidla uplatní na všechny půjčky a úvěry bez ohledu na datum smlouvy či dodatku.

Doporučujeme všem podnikům, aby analyzovaly strukturu financování své činnosti a včas identifikovaly, zda nebude nutné strukturu financování změnit, aby zabránily případné daňové neuznatelnosti úroků z financování.

- Od daně z příjmů právnických osob se za určitých podmínek osvobozuje příjem z dividend vyplácených subjekty ze třetích zemí (tj. ze zemí mimo Evropskou unii). Plátce dividend musí být daňovým rezidentem státu, s nímž má Česká republika uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění a musí podléhat dani obdobné české dani z příjmů, jejíž sazba je vyšší než 12 %. Subjekt vyplácející dividendy musí mít právní formu obdobnou české společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti či družstvu a být v obdobném vztahu k příjemci dividend jako dceřiná společnost vůči mateřské společnosti (např. příjemce drží alespoň 10% podílů na společnosti vyplácející dividendy po dobu 12 měsíců).
- Od daně z příjmů právnických osob bude osvobozen příjem z převodu podílů mateřské společnosti v dceřiné společnosti. Toto pravidlo by se mělo vztahovat na mateřské společnosti daňové rezidenty České republiky a dceřiné společnosti, které jsou rezidenty v některém státě EU (tedy i ČR) i rezidenty ve státě mimo Evropskou unii, se kterým Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění při splnění dalších podmínek, které platí také pro osvobození výplaty dividend mezi těmito společnostmi.
- V souladu se směrnicí EU zákon nově upravuje daňovou neutralitu rozdělení odštěpením.
- Ruší se osvobození úroků z hypotečních zástavních listů.

■ Daň z příjmů – další změny

- Dlužník bude povinen navýšit základ daně o hodnotu neuhrazeného závazku odpovídajícího pohledávce, od jejíž splatnosti uplynulo 36 měsíců nebo se promlčela. To se nevztahuje na závazky dlužníka, který je v úpadku, na závazky z titulu cenných papírů, plnění ve prospěch vlastního kapitálu, úhrady ztráty společnosti, úvěrů, půjček, ručení, záloh, sankcí ze závazkových vztahů, a dále na závazky, o kterých vedou poplatníci rozhodčí, správní nebo soudní řízení a nebo se jedná o závazky, které nebyly uplatněny jako daňový náklad. V případě uhrazení závazku v následujícím zdaňovacím období bude možné zase základ daně snížit.
- Minimální doba trvání finančního leasingu movitého majetku se pro daňové účely bude shodovat s dobou odepisování tohoto majetku stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o daních z příjmů. U nemovitostí se minimální doba trvání finančního leasingu stanoví pevně na 30 let ve srovnání s 8 lety dle současné úpravy. Daňově uznatelné nájemné bude u finančního leasingu maximálně do výše 99 % úhrnu nájemného, neboť 1% nájemného se bude považovat za tzv. finanční náklady u finančního pronájmu, které budou daňově neuznatelné. Tyto finanční náklady však budou daňově uznatelné, pokud

NEWS číslo 4/2007

nepřevyšší v úhrnu za zdaňovací období částku 1.000.000 Kč. Nová úprava se poprvé použije na finanční náklady u finančního leasingu plynoucí ze smluv uzavřených po 31. prosinci 2007 nebo na základě dodatků sjednaných po 31. prosinci 2007 ke smlouvám uzavřeným před tímto datem.

- Opět se mění pravidla pro odepisování majetku:
 - Ruší se tzv. „leasingové“ odpisy. To znamená, že pronajímatelé již nebudou moci uplatňovat časové odpisy podle dosavadního §30 odst. 4 – 5 u hmotného movitého majetku, který bude předmětem finančního leasingu a budou uplatňovat odpisy dle standardních pravidel. Toto ustanovení se bude týkat smluv o finančním leasingu uzavřených až po účinnosti novely.
 - Zároveň se ruší odpisová skupina 1a. Osobní automobily budou nově zařazeny do 2. odpisové skupiny a odepisovány po dobu 5 let. Ruší se limit 1,5 mil. u osobních aut a tudíž u osobních automobilů s pořizovací cenou nad 1,5 milionu Kč bude možné uplatnit daňové odpisy při splnění zákonných podmínek v plné výši. Automobily zařazené do majetku do účinnosti novely se odepisují podle stávajících předpisů.
 - Novela ruší definici obvyklého úroku u půjček, který byl doposud stanoven ve výši 140% diskontní úrokové sazby ČNB.
 - Daňově uznatelným nákladem bude škoda vzniklá v důsledku prokazatelně provedené likvidace zásob materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků. K prokázání likvidace je poplatník povinen vypracovat protokol o provedené likvidaci.
 - Ruší se omezení daňové uznatelnosti nákladů na přechodné ubytování zajištěné v bytech a rodinných domech ve výši 3.500 Kč a nákladů na dopravu do zaměstnání a pro posouzení daňové uznatelnosti budou platit obecná pravidla zakotvená v § 24(1) a §24(2) písm. j) zákona o daních z příjmů.
 - Srážková daň – u převážné většiny příjmů, které podléhají srážkové dani bude od 1.1.2008 platit sazba 15%.. Od 1.1.2009 klesne sazba na 12,5%. Srážková daň z nájemného z finančního pronájmu ze zahraničí se však zvyšuje z 1% na 5%.
 - Zpřísňují se podmínky pro tvorbu opravných položek k pohledávkám o hodnotě vyšší než 200 000 Kč. K těmto pohledávkám bude možné tvořit opravné položky jen v případě, bylo-li ohledně těchto pohledávek zahájeno rozhodčí, soudní, nebo správní řízení. Nová úprava se použije až na pohledávky, u nichž byla tvorba opravných položek zahájena po 31.12.2007.
 - Rozšiřuje se editační povinnost finančního úřadu. Nově lze žádat o závazné posouzení ohledně:
 - způsobu rozdělení vynaložených nákladů souvisejících jen částečně se zdanitelnými příjmy;
 - způsobu uplatnění výdajů (nákladů) spojených s provozem nemovitostí používaných z části k podnikatelské činnosti anebo k pronájmu a z části k soukromým účelům;
 - zda je provedený zásah do majetku technickým zhodnocením nebo se jedná o opravu nebo údržbu;
 - zda se u nákladů vynaložených při realizaci projektů výzkumu a vývoje jedná o výdaje, které lze uplatnit jako odečet od základu daně dle §34 (4) a (6) zákona o daních z příjmů.
- **Daň z přidané hodnoty**
 - Od 1.1.2008 se zvýší snížená sazba DPH z 5% na 9%. Základní sazba 19% zůstává nezměněna. Díky zvýšení 5% sazby na 9% se zvýší DPH např. u ubytovacích služeb a také u bytové výstavby, která naplní podmínky sociálního bydlení.
 - Zákon nově definuje stavby pro sociální bydlení, jejichž výstavba, změna či oprava bude podléhat snížené sazbě DPH.
 - Výstavba bytového domu, rodinného domu či bytu, které nesplňují podmínku sociálního bydlení, bude od 1.1.2008 podléhat základní sazbě DPH. Sníženou sazbu daně však bude možné do 31.12.2010 uplatnit u změny či opravy těchto staveb.

- Nově bude zavedena možnost tzv. skupinové registrace pro kapitálově nebo jinak spojené osoby.

■ **Nemocenské pojištění**

- Dávky z nemocenského pojištění se snižují.
- Za první tři kalendářní dny pracovní neschopnosti nenáleží dávky z nemocenského pojištění, ani plat či služební příjem.
- Dávky nemocenského pojištění se budou poskytovat ve výši 60 % z denního vyměřovacího základu: 4. – 30. den nemoci, 66 % z denního vyměřovacího základu: 31. – 60. den nemoci, 72 % z denního vyměřovacího základu: od 61. dne nemoci.
- Účinnost nového zákona č. 187/2006, který byl schválen v minulém roce a jehož účinnost byla odložena na 1.1.2008 je dále odložena o další rok na 1.1.2009. Tento zákon např. přenáší povinnost náhrady mzdy v případě nemoci zaměstnance po dobu prvních dvou týdnů na zaměstnavatele.

■ **Pojistné na sociální zabezpečení a na zdravotní pojištění**

- Sazby pojistného pro rok 2008 zůstávají stejné. Výše pojistného na sociální zabezpečení se sníží v roce 2009 na 25% a od roku 2010 na 24,1%.
- Roční vyměřovací základ bude činit čtyřicetiosminásobek průměrné mzdy (cca 960 000 Kč) a bude platit jak pro zaměstnance, tak pro osoby samostatně výdělečně činné. To znamená, že nově je pro zaměstnance zaveden maximální roční vyměřovací základ.
- Upravuje se definice zúčtovaného příjmu jako plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance. Nově bude tudíž do vyměřovacího základu zahrnuto i soukromé užívání služebního vozu.
- Ve vyměřovacím základu nebude zahrnuto plnění, které bylo poskytnuto po skončení zaměstnání, pokud je poskytnuto po uplynutí 1 roku od skončení zaměstnání.

■ **Zdanění majetku**

- Od placení dědické daně je osvobozena také II. skupina poplatníků (tj. sourozenci, tety, strýčkové, neteře, synovci). Dosud nemuseli daň platit pouze přímí potomci a manželé.
- Obdobně darovací daň nebudou muset platit jak přímí potomci a manželé, tak nově také osoby spadající do II. skupiny příbuzných.

■ **Ostatní změny**

- Dochází ke zrušení povinnosti registračních pokladen.
- Zavádějí se nové tzv. ekologické daně z elektřiny, zemního plynu a dalších plynů a pevných paliv

Upozornění: Výše uvedené informace mají pouze obecný informativní charakter a nejsou komplexním vyčerpáním zmíněných témat. Jejich účelem je pouze upozornit na nejzávažnější body novelizací a změn. Jakékoliv nároky na odškodnění za kroky podniknuté na základě těchto informací nebudou akceptovány. Použijete-li informace v tomto materiálu obsažené, budete tak činit pouze na vlastní riziko a odpovědnost.

Informace z tohoto materiálu prosím neužívejte jako základ pro konkrétní rozhodnutí a využijte vždy našich profesionálních služeb kvalifikovaných odborníků.